

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/81/2020
Identifikačné číslo spisu: 8314212578
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8314212578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. X., bývajúceho v B., proti žalovaným 1/ Mestu Humenné, so sídlom v Humennom, Kukorelliho 34, 2/ Základnej škole SNP 1 v Humennom, so sídlom v Humennom, SNP 1, zastúpenej JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, so sídlom vo Vranove nad Topľou, Kalinčiakova 10, o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a o úhradu mzdy vo výške 22.814 Eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Cpr/2/2014, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018 vo výroku II., III. a IV. a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Humenné (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhal určenia, že jeho odvolanie z funkcie riaditeľa Základnej školy SNP 1 v Humennom úkonom žalovaného 1/ zastúpeným primátorom Mesta Humenné P. X. z 30. júna 2014 je neplatné. Zároveň sa domáhal, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou žalovanej 2/ z 21. júla 2014 je neplatné.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom (v poradí druhým) z 5. apríla 2018 č. k. 12Cpr/2/2014-244 žalobu žalobcu zamietol, priznal žalovanému 1/ a žalovanej 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zo zistenia, že žalovaná 2/ na základe pracovnej zmluvy z 21. augusta 2013 uzatvorila so žalobcom pracovnú zmluvu na dobu určitú, t. j. od 23. augusta 2013 do ukončenia funkčného obdobia, t. j. do 22. augusta 2018 s tým, že dohodnutým druhom práce, na ktorý bol žalobca prijímaný, bol riaditeľ školy. Menovacím dekrétom z 21. augusta 2013 bol žalobca dňom 23. augusta 2013 menovaný do funkcie riaditeľa Základnej školy SNP 1 v Humennom. Listom z 30. júna 2014 č. 6257/2014 bolo žalobcovi žalovaným 1/ oznámené odvolanie z funkcie riaditeľa školy podľa § 3 ods. 7 písm. c/ zákona č. 596/2003 Z.z. Dôvodom odvolania bolo závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, pretože 28. februára 2014 bola zriaďovateľom vykonaná kontrola požívania alkoholických nápojov na pracovisku a dychová skúška na prítomnosť alkoholu žalobcu bola s

výsledkom 0,12 mg/l alkoholu. Následne listom z 21. júla 2014 bola žalovanou 2/ daná výpoveď žalobcovi z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. d/ Zákonníka práce, pretože žalobca prestal splňať požiadavky podľa § 42 ods. 2 Zákonníka práce na výkon funkcie riaditeľa školy. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo potrebné na uvedený prípad aplikovať § 77 Zákonníka práce, a teda použiť analógiu legis aj v tomto prípade. Žalobca bol odvolaný z funkcie riaditeľa 30. júna 2014, a teda žalobca mal podať žalobu na súd o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa najneskôr v lehote dvoch mesiacov, teda do 30. augusta 2014. Keďže žalobca podal žalobu až 30. októbra 2014, súd prihliadol na lehotu a dospel k záveru, že žalobca podal žalobu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, preto súd žalobu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa zamietol. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti, v ktorej sa žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede, ktorá mu bola doručená listom žalovanej 2/ z 21. júla 2014 s tým, že konštatoval, že žalobca podal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru včas, avšak vzhľadom na skutočnosť, že výpoveď žalobcovi zo strany žalovanej 2/ sa viazala na odvolanie z funkcie riaditeľa a žaloba o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy bola zamietnutá, súdu neostávalo nič iné, len zamietnuť aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede. V súvislosti s námietkami žalobcu týkajúcich sa toho, že výpoveď z pracovného pomeru nebola podpísaná oprávnenou osobou, uviedol, že po odvolaní z funkcie riaditeľa školy bol riadne zamestnancom školy, a preto mu výpoveď mal podpísať riaditeľ školy, pričom v tom čase bola poverená funkciou riaditeľa školy zástupkyňa, ktorá výpoveď žalobcovi aj podpísala. Z uvedeného dôvodu mal súd prvej inštancie za to, že výpoveď z pracovného pomeru daná žalobcovi listom žalovanej 2/ bola podpísaná oprávnenou osobou. Keďže súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, ako aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede, zamietol žalobu aj v časti o priznanie náhrady mzdy, ktorú žalobca uplatňoval z dôvodu neplatného odvolania z funkcie a neplatného skončenia pracovného pomeru.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 24. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018, v spojení s opravným uznesením z 29. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018 vo výroku I. potvrdil rozsudok v časti zamietnutia žaloby o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy, vo výroku II. zmenil rozsudok v časti zamietnutia žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou tak, že určil, že skončenie pracovného pomeru dané výpoveďou žalovanej 2/ žalobcovi podaním z 21. júla 2014 je neplatné, vo výroku III. zrušil rozsudok v časti o zamietnutie žaloby o priznanie náhrady mzdy a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a vo výroku IV. zrušil rozsudok vo výrokoch o priznaní náhrady trov žalovaným 1/ a 2/ a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy sa odvolací súd v tejto časti stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože mal za to, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol odvolaný z funkcie riaditeľa školy dňom 30. júna 2014, pričom uvedeným dňom začala žalobcovi plynúť lehota na podanie žaloby o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy, t. j. uvedená lehota uplynula dňa 30. augusta 2014. Uviedol, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy podaním žaloby, ktorá bola súdu doručená dňa 30. októbra 2014, tzn. po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby. Z uvedeného dôvodu mal za to, že súd prvej inštancie v tejto časti žalobu správne zamietol, pretože bola podaná žalobcom po uplynutí prekluzívnej lehoty. K námietke žalobcu, týkajúcej sa zamietnutia žaloby o neplatnosť výpovede, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie síce správne dospel k záveru, že v prípade domáhania sa určenia neplatnosti výpovede bola žaloba podaná včas, tzn. v rámci plynutia prekluzívnej lehoty, odvolací súd mal však za to, že súd prvej inštancie nesprávne konanie aj v tejto časti zamietol, a to s odôvodnením viazania výpovede na odvolanie z funkcie riaditeľa školy, pretože podľa jeho slov neostávalo nič iné, ako zamietnuť aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede. Odvolací súd sa s takýmto postupom súdu prvej inštancie nestotožnil. Dôvodil, že napriek tomu, že žaloba o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy bola podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby, nemožno od tejto skutočnosti odvodzovať i nemožnosť prejednávania a rozhodnutia žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, nakoľko zo žiadneho ustanovenia zákona č. 596/2003 Z.z., či Zákonníka práce nevyplýva viazanosť žaloby o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa na žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou odvolací súd dospel k odlišnému právnomu záveru na rozdiel od posúdenia súdu prvej inštancie. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúcim pre začiatok počítania lehoty

pre podanie žaloby na súd v zmysle ustanovenia § 77 Zákonníka práce je okamih, kedy sa mal pracovný pomer skončiť. Mal za to, že v tejto súvislosti potom nie je relevantnou skutočnosťou to, že pracovný pomer sa mal skončiť následne po odvolaní z funkcie. Táto skutočnosť nie je relevantnou pre posúdenie včasnosti podania žaloby o neplatné skončenie pracovného pomeru, ktorý bol skončený jedným zo spôsobov opravených Zákonníkom práce, a to výpoveďou. Za takéhoto skutkového stavu potom je možné konštatovať jednoznačne to, že žalobca podal predmetnú žalobu v rámci dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, tak ako to stanovuje Zákonník práce v citovanom § 77. Za takto zisteného skutkového stavu je teda nepochybné, že pokiaľ odvolanie z funkcie riaditeľa školy bolo odôvodnené závažným porušením právnych predpisov zistených 28. februára 2014, pričom k samotnému odvolaniu z funkcie došlo dňa 30. júna 2014 a v danom prípade v zmysle analógie legis k § 68 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ tak môže učiniť len v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode dozvedel, tak v takomto prípade, aj keď žalobca nebol úspešný vo výroku o určení neplatnosti tohto odvolania z funkcie, pre účely rozhodnutia o neplatnosti výpovede je táto skutočnosť rozhodujúca. Uviedol, že z výpovede danej zamestnávateľom vyplýva, že dôvodom pre výpoveď je to, že žalobca prestal spĺňať požiadavky v zmysle § 42 ods. 2 Zákonníka práce, nakoľko bol odvolaný z funkcie a nemôže vykonávať svoju prácu podľa pracovnej zmluvy ako riaditeľ základnej školy. Podľa názoru odvolacieho súdu je v súlade s princípom právnej istoty požadovať od zamestnávateľa, aby v zmysle Zákonníka práce pri porušení právnych predpisov pristúpil k ich prípadnému sankcionovaniu v lehotách, ktoré Zákonník práce vyžaduje, v opačnom prípade nemôže byť priznané zamestnávateľovi to, aby vyvodil určitú zodpovednosť z porušení právnych predpisov až po uplynutí neprimerane dlhého časového obdobia. Mal za to, že týmto spôsobom by došlo k neprimeranému zásahu do práv zamestnanca, pričom v zmysle článku 2 Zákonníka práce, výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi, nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. Na rozdiel od súdu prvej inštancie konštatoval, že je preto nutné vykladať takto vzniknutý právny problém práve so zreteľom na citované ustanovenie článku 2 Zákonníka práce. V danom prípade nijakým spôsobom nemôže byť pripočítané na ťarchu zamestnanca to, že zamestnávateľ pristúpil k odvolaniu z funkcie riaditeľa a následne k výpovedi až po uplynutí dlhšieho obdobia než s tým počíta Zákonník práce. Ak sa zamestnanec rozhodol dovolávať sa neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou v lehote, ktorú stanovuje Zákonník práce, teda do dvoch mesiacov od doby, kedy mal pracovný pomer skončiť, aj keď to bolo podmienené rozhodnutím o odvolaní z funkcie, nemožno mu takéto konanie pričítať na ťarchu pod následkom zamietnutia žaloby. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že v prípade žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a rozhodnúť tak, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou je neplatné (§ 388 CSP).

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo vzťahu k výrokom II., III. a IV. podala žalovaná 2/ (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP uviedla, že odvolací súd bez doručenia výzvy stranám a teda bez splnenia manudukčnej povinnosti založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch, ako súd prvej inštancie. Uviedla, že odvolací súd, ako to vyplýva z bodu 16. a 18. jeho odôvodnenia, aplikoval na prejednávaný spor § 68 ods. 2 v spojení s čl. 2 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce (ďalej ako „Zákonník práce“). Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte riešená a to od otázky „či pri skončení pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. d/ bod 2 Zákonníka práce s riaditeľom školy, ktorý bol odvolaný z funkcie podľa § 3 ods. 7 písm. c/ zákona č. 596/2003 Z.z. vo vtedy platnom znení, v dôsledku čoho prestal spĺňať požiadavky podľa § 42 ods. 2 Zákonníka práce, sa má analogicky uplatniť dvojmesačná prekluzívna lehota, tak ako pri okamžitom skončení pracovného pomeru podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce“. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; z o zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“).

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

9. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c / náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

9.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú uvedené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

10. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP dovolateľka namietala vadu konania spočívajúcu v tom, že odvolací súd svoje rozhodnutie nečakane založil na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom sa k záverom odvolacieho súdu nemala možnosť vyjadriť, pretože odvolací súd nepostupoval v súlade s § 382 CSP.

11. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné

konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

13. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

14. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

15. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 1/2018).

16. Dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu žalobcu aj vo vzťahu k výpovedi danej žalovanou 2/ a jeho obsahu vyplýva, že súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca podal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru včas, avšak vzhľadom na skutočnosť, že výpoveď žalobcovi zo strany žalovanej 2/ sa viazala na odvolanie z funkcie riaditeľa a žaloba o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy bola zamietnutá, súdu neostávalo nič iné, len zamietnuť aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede. Naopak, z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že ten pri riešení daného sporu posúdil neplatnosť skončenia pracovného pomeru žalovanou 2/ podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce v spojení s čl. 2 Zákonníka práce, pričom na rozdiel od súdu prvej inštancie konštatoval, že je potrebné vykladať takto vzniknutý právny problém práve so zreteľom na citované ustanovenie článku 2 Zákonníka práce. Uviedol, že v danom prípade nijakým spôsobom nemôže byť pripočítané na ťarchu zamestnanca to, že zamestnávateľ pristúpil k odvolaniu z funkcie riaditeľa a následne k výpovedi až po uplynutí dlhšieho obdobia než s tým počíta Zákonník práce, a pokiaľ sa zamestnanec rozhodol dovoľávať sa neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou v lehote, ktorú stanovuje Zákonník práce, teda do dvoch mesiacov od doby, kedy mal pracovný pomer skončiť, aj keď to bolo podmienené rozhodnutím o odvolaní z funkcie, mal za to, že nemožno mu takéto konanie pričítať na ťarchu pod následkom zamietnutia žaloby. Toto právne posúdenie odvolací súd považoval pre rozhodnutie za určujúce, ale súd prvej inštancie neaplikoval a tak je zrejmé, že v prejednávanej veci odvolací súd posúdil otázku neplatnosti výpovede danou žalovanou 2/ žalobcovi odlišne od súdu prvej inštancie.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené má dovolací súd za to, že odvolací súd založil predmetný spor na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom tieto iné právne závery boli pre rozhodnutie veci rozhodujúce, dovolací súd pristúpil k šetreniu, či zo strany odvolacieho súdu došlo k splneniu tzv. manudukčnej (poučovacej) povinnosti vyplývajúcej z § 382 CSP. Podstatou tejto povinnosti je zabrániť

odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania. Dovolací súd tak dospel k záveru, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že odvolací súd takto nepostupoval, teda odvolací súd si túto povinnosť nesplnil, v dôsledku čoho účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat' správnosť tohto „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

18. Keďže v okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej tzv. prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd sa námietkou vyplývajúcou z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ďalej nezaoberal.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2019 sp. zn. 24CoPr/6/2018 vo výroku II. a v súvisiacich výrokoch III. a IV. a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.